

СОБАТА НА ТАЈНАТА ВЕЧЕРА

де што ќе ја јадам пасхата со своите ученици?" Другиот покажува со раката кон балустрадата (издигнат простор ограден со столбови) и одговара: "Овде е приготвено". Тогаш патријархот и дванаесетте свештеници, сите во одежди, влегуваат на балустрадата. Свештеникот од "предикаоница" чита: "А пред празникот Пасха, знаејќи Исус дека Му дојде часот Негов за да премине од овој свет кон Отецот, и бидејќи ги засака Своите во светот, до крај ги засака. И на вечерата, кога ѓаволот беше вдахнал во срцето на Јуда Симонов Иска-

■ Пишува: аџика Живанка ФИЛИПОВСКА

"А пред празникот Пасха, знаејќи Исус дека Му дојде часот Негов за да премине од овој свет кон Отецот, и бидејќи ги засака Своите во светот, до крај ги засака. И на вечерата, кога ѓаволот беше вдахнал во срцето на Јуда Симонов Искарот за да Го предаде, Исус, знаејќи дека Отецот сè Му предал во рацете и дека од Бога излегол и дека при Бога оди, стана од вечерата, ја соблече својата горна облека и кога зеде крпа, се препаша; потоа истури вода во сад за миење и почна да им ги миеш нозете на учениците и да ги брише со крпата, со којашто беше препашан. Дојде и при Симона Петра, а тој Му рече: "Господи, Ти ли ќе ми ги миеш нозете?"

На Гората Сион, во Светиот град Ерусалим, во една куќа во Собата на Тајната вечера, на големиот ден Велики Четврток, Господ Исус Христос им ги измил нозете на апостолите. Интересно е да се спомне тоа што и по две илјади години, овој обред на миење нозе, сè уште се одржува. Би требало да се одржува на Светиот Сион, на местото на Тајната вечера, на местото каде што Господ им ги измил нозете на светите апостоли,

но бидејќи овде се наоѓа Давидовиот гроб, тука е забрането да се врши овој обред. Поради тоа, тој се одржува на плато - плочникот подготвен како гледалиште, пред Црквата на Господовиот Гроб. Овој обред го гледаат со голема возбуда многубројните поклоници, аџии и туристи.

Прво се извршува елеосветување на Велика Среда попладне и помазување на поклониците во Патријаршиската црква посветена на цар

VO DREVNI TE BOGOTO^ITU

Константин и царица Елена, и по извршената Божествена литургија, која ја служи ерусалимскиот патријарх на Велики Четврток во црквата на Свети Јаков, се извршува обредот на миење нозе пред Светиот Гроб.

"ГОСПОДИ, ТИ ЛИ ЌЕ МИ ГИ МИЕШ НОЗЕТЕ?"

Тој обред е како некоја мала драма. Еден свештеник со импровизирана "предикаоница" чита преку звучник како се одвивало ова дејство и како е опишано во Евангелието. Тринаесет учесници - ерусалимскиот патријарх и дванаесет свештеници ги кажуваат текстовите кои Спасителот и апостолите таа вечер ги кажале. Првата сцена: Спасителот влегува во Ерусалим и апостолиите бараат каде ќе се прослави Пасха. Еден од "апостолите" вели: "Учителот вели: каде е гостилницата ка-

риот за да Го предаде, Исус, знаејќи дека Отецот сè Му предал во рацете и дека од Бога излегол и дека при Бога оди, стана од вечерата, ја соблече својата горна облека и кога зеде крпа, се препаша". Во тој момент патријархот станува, го вади омофорот и се препашува со крпа. Свештеникот продолжува да чита: "Потоа истури вода во сад за миење и почна да им ги миеш нозете на учениците и да ги брише со крпата, со којашто беше препашан" (Јован 13, 1-5). Патријархот за тоа време истура вода во голем леген (сад за миење) и му приоѓа на секој свештеник, на еден по еден, му ја миеш десната нога и му ја брише со крпата. Кога ќе дојде кај најстариот свештеник, кој во овој момент има улога на апостолот Петар, овој одбива: "Господи, Ти ли ќе ми ги миеш нозете?" Тогаш патријархот му ги повторува збо-

ровите на Спасителот. "Јас што правам сега, ти не знаеш, но подоцна ќе разбереш".

Дојде и при Симона Петра, а тој Му рече: "Господи, Ти ли ќе ми ги миеш нозете?" Исус одговори и му рече: "Јас што правам сега, ти не знаеш, но подоцна ќе разбереш". ...Вие Ме нарекувате Учител и Господ; и право велите, ... Затоа ви дадов пример да правите и вие така, како што ви направив Јас (Јован 13, 6-15). И тогаш меѓу патријархот и свештеникот се развива разговор во кој секој од учесниците кажува по еден став од она што апостолите таа ве-

но отиде и се помоли, изговарајќи ги истите зборови. А кога се врати, ги најде повторно како спијат, оти очите им беа натежале; и не знаеја што да Му одговорат. И по трет пат дојде и им рече: "Спиете само и почивате! Свршено е, дојде часот; еве, се предава Синот Човечки во рацете на грешници. Станете да одиме! Еве, приближи оној што Ме предава".

Со оваа молитва од светиот евангелист Марко завршува овој необичен обред.

Верниците присуствуваат на овој обред со покани, заради ограничениот простор.

Светиот евангелист Јован ни зборува дека Исус, на Сион, во Собата на Тајната вечера им ги измил нозете на учениците во сад за миене и им ги избришал со крпата со која бил препашан.

"А пред празникот Пасха, знаејќи Исус дека Му дојде часот Негов за да премине од овој свет кон Отецот, и бидејќи ги засака Своите во светот, до крај ги засака. И на вечерата, кога ѓаволот беше вдахнал во срцето на Јуда Симонов Искарот за да Го предаде, Исус, знаејќи дека Отецот сè Му предал во рацете и дека од Бога излегол и дека при Бога оди, стана од вечерата, ја соблече својата горна облека и кога зеде крпа, се препаша; потоа истури вода во сад за миене и почна да им ги миеш нозете на учениците и да ги брише со крпата, со којашто беше препашан. Дојде и при Симона

нема да имаш дел со Мене". Симон Петар Му рече: "Господи, тогаш не само нозете мои, туку и рацете и главата". Исус му одговори: "На измениот треба само нозете да му се изменијат, оти е целиот чист; и вие сте чисти, но не сите". Бидејќи Он знаел кој ќе Го предаде, па затоа и рекол: "Не, сите сте чисти". А кога им ги измил нозете, Исус ја облекол облеката и седнал повторно на трpezата, па им рекол: ...Вистина, вистина ви велам: нема слуга поголем од својот господар, ниту пратеник поголем од оној што го испратил. Кога го знаете ова, блажени сте, ако го извршувате. Не за сите вас ви го кажувам ова, оти Јас ги знам оние што ги избрав. Но, нека се исполни Писмото: Кој јаде леб со Мене, ја подигна петата своја против Мене!

Христос им дал нова заповед да се љубат еден со

MESTA ZA VAWE

чер кажале. Потоа патријархот со тројца "апостоли" слегува од балустрадата. Тој слегува сосема долу, а тројцата легнуваат на скалилата. Патријархот клекнува и ја чита молитвата:

"Седете овде, додека отидам да се помолам!" И ги зеде со Себе Петра, Јакова и Јована; се замисли и почна да тагува, па им рече: "Душата Ми е смртно нажалена; останете тука и бидете будни!" И штом се оддалечи малку, падна на земја и се молеше, за да Го одмине оној час, ако е можно; и велеше: "Ава, Оче! Сè е можно за Тебе; отклони ја од Мене оваа чаша; но не како Јас што сакам, туку како - Ти". Па дојде и ги затече да спијат, и му рече на Петра: "Симоне, спиеш ли? Не можеш ли еден час да бидеш буден? Бидете будни и молете се за да не паднете во искушение: духот е бодар, но телото е слабо". И повтор-

ВИЗАНТИСКИ МОЗАИК: ГОСПОД ИМ ГИ МИЕ НОЗЕТЕ НА АПОСТОЛИТЕ

"НЕ, СИТЕ СТЕ ЧИСТИ..."

Крпата со која Христос им ги избришал нозете на апостолите се наоѓа во Рим, во црквата "Св. Јован Крстител - Латерана", резиденција на папата.

Петра, а тој Му рече: "Господи, Ти ли ќе ми ги миеш нозете?" Исус одговори и му рече: "Јас што правам сега, ти не знаеш, но подоцна ќе разбереш". Петар Му рече: "Никогаш Ти нема да ми ги измениш нозете мои!" Исус му одговори: "Ако не те изменијат,

друг, како што Тој ги возљубил и тие да се љубат еден со друг. "По тоа ќе ве познаат сите дека сте Мои ученици, ако имате љубов меѓу себе".

Со благослов на Неговото Високо Преосвештенство Митрополит Европски г. Горазд